

Høgskolen i Hedmark
LUNA

Emne: 2NO35-1 (årsstudium) / 2NOL51-1 (lektor) Språk- og tekststrukturar
Eksamenstekst på nynorsk

Eksamen (6 timar)

9. desember 2016, kl. 09.00-15.00

Hjelpemiddel: Norsk-norsk ordliste (utan egne merknader/markeringar)

Sider: 2 oppgåveark (nynorsk) + 2 oppgåveark (bokmål)

Tekstdøme

Nedanfor er dei første to versa av diktet «Du må ikke sove» (1937)
av Arnulf Øverland (1889-1968).

Obs! Legg merke til at teksten er skriven på svært konservativ dansk-norsk,
og at bokmål har gjennomgått ei rekkje rettskrivingsreformer fram til i dag.

Du må ikke sove

Jeg våknet en natt av en underlig drøm,
det var som en stemme talte til mig,
fjern som en underjordisk strøm -
og jeg reiste mig op: Hvad er det du vil mig?

- Du må ikke sove! Du må ikke sove!
Du må ikke tro, at du bare har drømt!
Igår blev jeg dømt.
Inatt har de reist skafottet i gården.
De henter mig klokken fem imorgen!

Oppgåvene står på neste side >

Oppgaver

Svar på fire av oppgåvene nedanfor. To av svara dine skal skrivast på nynorsk og to på bokmål (med mindre du har søkt om fritak for den eine målforma).

- 1) Ta utgangspunkt i ordformene «op», «hvad», «til», «mig», «sove», «tro», «de» og «klokken» frå tekstdømet (eller vel eventuelt egne døme) og drøft forholdet mellom tale og rettskriving i norsk i dag.
- 2) Ta utgangspunkt i ordformene «igår», «inatt» og «imorgen» frå tekstdømet og forklar korfor ein har endra rettskrivinga i norsk. Bruk fagterminologi frå morfologi og syntaks. Visualiser gjennom to ulike treanalysar korleis ein ville ha analysert orda slik dei står hos Øverland, og slik ein ville ha skrive frasane i dag. Forklar framgangsmåten din.
- 3) Lag ein form- og funksjonsanalyse (treanalyse) av følgjande setningar:
 - a) «Jeg våknet en natt av en underlig drøm.»
 - b) «Du må ikke tro, at du bare har drømt!»Set setningane deretter inn i eit feltskjema. Forklar framgangsmåten for begge analysemåtene.
- 4) Kommenter den følgjande setninga med utgangspunkt i omgrep som *valens* og *semantiske roller*, og sjå dette i lys av syntaktiske moglegheiter.
«Jeg våknet en natt av en underlig drøm.»
- 5) Forklar omgrepa *subjekt*, *verbal*, *objekt*, *predikativ*, *adverbial* og *subjunksjonal* med utgangspunkt i døme frå tekstutdraget.
- 6) Forklar ein viktig syntaktisk forskjell mellom norsk og engelsk med utgangspunkt i følgjande to setningar frå tekstutdraget:
 - a) «Igår blev jeg dømt.»
 - b) «Inatt har de reist skafottet i gården.»Forklar også ved hjelp av feltskjema eller ein treanalyse korfor setning b (potensielt) kan ha to ulike tolkingar.
- 7) Finn døme på ulike setningstypar i tekstutdraget, og drøft deretter tekstutdraget ut frå tekstlingvistiske omgrep som *kommunikative behov* og *språkfunksjonar*.

Høgskolen i Hedmark
LUNA

Emne: 2NO35-1 (årsstudium) / 2NOL51-1 (lektor) Språk- og tekststrukturer
Eksamenstekst på bokmål

Eksamen (6 timer)

9. desember 2016, kl. 09.00-15.00

Hjelpemidler: Norsk-norsk ordliste (uten egne merknader/markeringer)

Sider: 2 oppgaveark (nynorsk) + 2 oppgaveark (bokmål)

Teksteksempel

Nedenfor er de første to versene av diktet «Du må ikke sove» (1937)
av Arnulf Øverland (1889-1968).

Obs! Legg merke til at teksten er skrevet på svært konservativ dansk-norsk,
og at bokmål har gjennomgått en rekke rettskrivingsreformer fram til i dag.

Du må ikke sove

Jeg våknet en natt av en underlig drøm,
det var som en stemme talte til mig,
fjern som en underjordisk strøm -
og jeg reiste mig op: Hvad er det du vil mig?

- Du må ikke sove! Du må ikke sove!
Du må ikke tro, at du bare har drømt!
Igår blev jeg dømt.
Inatt har de reist skafottet i gården.
De henter mig klokken fem imorgen!

Oppgavene står på neste side >

Oppgaver

Svar på fire av oppgavene nedenfor. To av svarene dine skal skrives på nynorsk og to på bokmål (med mindre du har søkt om fritak for den ene målforma).

- 1) Ta utgangspunkt i ordformene «op», «hvad», «til», «mig», «sove», «tro», «de» og «klokken» fra teksteksempelet (eller velg eventuelt egne eksempler) og drøft forholdet mellom tale og rettskriving i norsk i dag.
- 2) Ta utgangspunkt i ordformene «igår», «inatt» og «imorgen» fra teksteksempelet og forklar hvorfor man har endret rettskrivinga i norsk. Bruk fagterminologi fra morfologi og syntaks. Visualiser gjennom to ulike treanalyser hvordan man ville ha analysert ordene slik de står hos Øverland, og slik man ville ha skrevet frasene i dag. Forklar framgangsmåten din.
- 3) Lag en form- og funksjonsanalyse (treanalyse) av følgende setninger:
 - c) «Jeg våknet en natt av en underlig drøm.»
 - d) «Du må ikke tro, at du bare har drømt!»Sett setningene deretter inn i et feltskjema. Forklar framgangsmåten for begge analysemåtene.
- 4) Kommenter den følgende setninga med utgangspunkt i begreper som *valens* og *semantiske roller*, og se dette i lys av syntaktiske muligheter.
«Jeg våknet en natt av en underlig drøm.»
- 5) Forklar begrepene *subjekt*, *verbal*, *objekt*, *predikativ*, *adverbial* og *subjunksjonal* med utgangspunkt i eksempler fra tekstutdraget.
- 6) Forklar en viktig syntaktisk forskjell mellom norsk og engelsk med utgangspunkt i følgende to setninger fra tekstutdraget:
 - c) «Igår blev jeg dømt.»
 - d) «Inatt har de reist skafottet i gården.»Forklar også ved hjelp av feltskjema eller en treanalyse hvorfor setning b (potensielt) kan ha to ulike tolkninger.
- 7) Finn eksempler på ulike setningstyper i tekstutdraget, og drøft deretter tekstutdraget ut fra tekstlingvistiske begreper som *kommunikative behov* og *språkfunksjoner*.